

motiva mu je odtrgala roko in nogo, ga vlekla nekaj časa seboj in ga odvrgla čisto razmesarjenega. Vzrok grozega samomora je jetika.

Beg dveh mladih iz življenja. Na njivi v koruzi ob Spodnje Radvanjski cesti pri Mariboru so našli trupli 25letnega delavca Rudolfa Ogrizeka in 17letne Zite Lobnik iz Nove vasi. Blizu Ogrizeka so našli samokres in poslovilni pismi z obvestilom, da sta si vzela življenje v noči radi nesrečne ljubezni.

Otavo so mu ukradli. V Setarovi pri St. Lenartu v Slov. goricah so neznanici v noči odpeljali s travnika v plaste zloženo otavo posestniku Jožefu Seneškoviču.

Umr gozdarja pred sodniki. Dne 3. septembra sta se zagovarjala pred sodniki v Celju 19letni hlapec Aleš Moličnik iz Podvežje pri Lučah in 19letni posestnikov sin Alojzij Robnik iz Podvelovljaka. Letos dne 5. maja okrog pol štirih zjutraj je ustrelil Moličnik na Planici pri Lučah kot divji lovec lovskega čuvaja Emila Krištofa. Zadel ga je v srce. Moličnik in Robnik sta bila skupno obtožena, da sta odstrelili divjega petelina. Moličnik sam pa premisljenega umora. Aleš Moličnik je bil obsojen na šest let ječe ter na plačilo pogrebnine, odškodnine vdovi in rente. Robnik je bil obsojen na 3 mesečni zapor, katerega je prestal v preiskavi.

Stroga obsodba mladoletnega zločinca. Dne 4. septembra je dajal odgovor pred mariborskimi sodniki 18letni fant iz Prekmurja radi poskusa roparskega umora. Dne 26. maja je prišel obdolžen na dom prevžetkarice Julijane Temljin v Šalamencih. Povedal je, da ji je prišel vrnit 30 Din, katere mu je bila posodila, a nima drobiža in mu najmenja stotak. Temljinova je rekla, da nima doma denarja, pač pa bo šla k sosedu in bo menjala tamkaj. Kakor hitro je vstala, jo je zagrabil, vrzel na tla in jo je pričel daviti. Napadena je kričala na pomoč in so njene obupne kllice čuli sosedji. Predno je dospela po-

moč, je napadalec zginil. Skril se je pred zasledovanjem v Avstrijo. Ker ni dobil v tujini dela, se je vrnil in se je javil sam sodišču v Murski Soboti. Priznal je, da je napadel Temljinovo z namenom, da jo zadavi in oropa. Obsojen je bil na pet let robije.

Vlom v poštni urad. Na Igu pri Ljubljani je bilo vlomljeno v poštni urad. Neznanci so razbili železne križe na oknu urada in so blagajno odprli s pomočjo takozvane svinjske noge. Odnesli so 1600 Din gotovine in niso zapustili nobenih prstnih odtisov.

Vse obsodbe vreden slučaj. Hči ubila lastno mater. Že v zadnji številki smo poročali, kako so našli v Zapotoku pri Turjaku ubito 60letno kočarico Marijo Vode. Sodna komisija je dognala, da je dobila s polenom sedem silnih udarcev po glavi na levo stran čela in na desno sence tako, da so bile kosti zdrobiljene in so izstopili možgani. Manjše poškodbe in potplutbe kažejo, da se je starka v obupu branila. Ubijalka lastne matere je 19letna hčerka Amalija. Z materjo sta prebivali v skupni koči. Prepiri so bili med materjo in hčerjo na dnevnom redu. Amalija je sovražila mater, ker ji je bila ta na potu radi možitve z 21letnim fantom.

Slovenska Krajina.

Veliki politiki. Gospodje v naši krajini so postali veliki politiki. Jenesarji se bojijo preveč samouprave, o kateri se nekaj šušlja v Beogradu. Češ, to ne bo nič kaj prida, ker bomo tako imeli preveč bližu nadzorstvene organe, preveč nas bodo poznali iz Ljubljane in ne bomo mogli uganjati tako prosto svojih nacionalističnih in nacioprednjaških sleparij. Nositelji mačje ideje govorijo o tem, kako bi se samo z Mačkovo politiko rešili Srbov in postali — Slovenci seveda — Hrvati. Pa še ene imamo, ki hočejo biti neodvisni in graditi mimo vseh strank in programov na osebah. Hočejo voliti v bodoče samo osebe, ne stranke, ne torej političnih poslanec v parlament s pro-

gramom in skupno močjo, ampak osebe z mirno vestjo sicer, pa brez programa. Tako modrujejo tropersni veliki politiki. Mi preprostljjudje pa si mislimo svoje. Mi bomo pa volili poslance stranke, ki nam je vrnila svobodo, ki hoče ohraniti našo Jugoslavijo in nam samoupravo dati, da bomo s svojim delom in svojim denarjem doma gospodarili. Zvesti avoji veri bomo sledili našim slovenskim ter krščanskim voditeljem še dalje, kakor smo bili zvesti do danes.

Turnišče. Dne 15. avgusta se je vršilo žeganje pri nas. Kljub slabemu vremenu je prisko mnogo ljudi na to žegnanje in tudi velike duhovnikov. Vlč. g. dekan in župnik Ivan Jerič je nameraval ta dan blagosloviti na novo poslikano cerkev turniško, kar se pa ni zgodilo, ker cerkev še ni bila popolnoma poslikana in dovršena z vsemi slikarskimi deli. Pač pa se je vršila blagoslovitev poslikane cerkve dne 1. septembra. — Turniški gasilci so po vzgledu drugih gasilskih društev imeli velike gasilske vaje. Te vaje so dobro uspele in moramo gasilcem kakor njihovemu poveleniku g. Gjörkóšu samo čestitati.

Bogojina. Dne 1. septembra je bilo pri nas žegnanje, ki je najlepše uspeло. Pridigoval je vlč. g. dr. Kelenc, ravnatelj dijaškega konvikteta »Martinišče« v Soboti. Izredno lepo se nam zdi, da ta dan ni bilo nobene veselice in tako nobenega prepira.

Ivanjci. Dne 31. avgusta ponoči so neznanizlikovci odnesli enemu kmetu 56 litrov vina in 5 steklenic žganja in več kokoši. Zdi se pa nam potrebno pripomniti, da se take reči vršijo le pred kakim žegnanjem, zato bi bilo potrebno, da ljudje vedno nekoliko popazijo na svoje domove, da se ne bodo vršile te res tako pogoste tativine.

Krajna. Grofica E. Balhyany, lastnica polanske pristave, je že dalje časa opazovala tativno perila, jedilnega pribora, kokoši in drugih reči. Slednjič se je posrečilo orožnikom iz Tišine izslediti tatu. Blago je bilo zaplenjeno kljub temu, da je tat že večino reči odpadal raznim osebam.

Gornja Lendava. Nov gasilski dom smo dobili. Kmalu bo pod streho. Kar nadstropje bomo imeli v novem domu, kjer bo društvena soba. V veliki meri gre zasluga za novi dom

Odreni mongolski knez.

V praškem muzeju je obiskovalcem na vpogled koža mongolskega kneza, ki je razpeta na okvir in jo je prinesel iz Sibirije češki legijonar. Iz razplete kože je razvidna velikost in obseg njenega nosilca. Nič ne manjka, niti en las in nohet ne. Glava je tako ustrojena, da spoznamo njeno mongolsko obliko. Koži je priložen dokument, iz katerega je razvidno, da je mongolski knez Dšalam iz sibirsко-ruske obmejne gubernije Banaul pustil odreti kožo svojemu sorodniku Chaisnaa v navzočnosti njegove matere. Strašno poročilo izvira od kozaškega hetmana Bulatova,

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Franc se je naslonil na prijatelja.

Orjak je dvignil ogromno pest.

»Jackoway (žena) brezdrv! Jackoway brez kuriva!«

Nato mu je zastal glas v grlu.

Še severni veter je stokal preko temnih smrek in jadikoval: Zastonj dolgotrajna pot z vsemi severnimi nevarnostmi in grozotami! Indijanci pač čuvajo z bistrom očesom in z neusmiljeno maščevalno roko zadnje preostanke svete Jim govede — bizam volov!

Nemec Gruber in Amerikanec Lavison sta se vrnila srečno nazaj v pazniško službo v Yellowstone park skoro ob meji Kanade in Združenih držav. Pri kočuri od Indijancev iz maščevanja poklanjam bizam-teletom sta odrla kožo in jo pokazala upraviteljstvu parka ter dokazala, da sta že bila za las na cilju s poverjeno jima najtežjo

9

nalogo, a so jima izmknili lavoriko zmage maščevalni rdečkarji. Uprava parka je morala uvideti, da ne gre za kakše pustolovske izmišljotine, ampak za doživljaje najresnejšega značaja, ki bi bili rodili popolen uspeh, če bi ne bili posegli Indijanci vmes.

Na skrajnem severu prebite neštete težave in smrtnne nevarnosti so Nemci in Amerikanca tolikanj navezale enega na drugega, da sta si prisegla neločljivo prijateljstvo. Radi sklepa tovarištva jima je odkazala uprava skupen delokrog na severu parka, skupen stan ter skupno življenje med divjino, katere sta bila več nego dovolj vajena.

Po končanih opravkih na upravi sta se naselila v prejšnjem Gruberjevem taborišču. Sklenila sta ga povečati in razširiti. Kmalu po vrnitvi sta prišla v stik z ostalimi čuvaji. Zaupali so jima presneto pretresljivi dve skrivnosti, kateri sta se odigrali baš v njuni odsotnosti pred Gruberjevim stanom.

Po odhodu Franca na sever nad bizam-govedo sta ga nadomestila v čuvajski službi dva tovariša. Enega za drugim so našli ne daleč proč

predsedniku g. Maršku, ki tudi sam vodi in nadzira delo. Gasilska četa dobi s tem lep prostor za svojo brizgalnjo in tudi za društveno sobo. — Sin ubil očeta. Strašno dramo je došlo v Otončih družina Kerec Janeza. Sin je v duševni zmedenosti ubil očeta. Potem je poenagnil, za par dni pa se je vrnil in vprašal po očetu. Sani se torej ne zaveda, kaj je naredil. Orožniki so ga odpeljali v zapor. Družini naše sožalje!

Zanimivost. Naše Goričko je bilo deležno že večkrat kakih dogodkov, ki so prišli izpod neba. Saj se še ni izbrisal spomin na slavna belgijska stratosferna letalca. Tako je bila sedaj deležna vas Selo zanimive zgodbe. Po zraku je priplul balonček, ki je nosil napis na priloženi dopisnici: »Au Secretariat municipal de Montier (Suisse) in prošnjo, da bi se dopisnica poslala nazaj v Švico. Dopisnica je bila odposljana na pristojno mesto.

Soboška gimnazija. Kljub vsem prošnjam, kljub vsem spomenicam je ostalo vprašanje

soboške gimnazije še vedno odprto. Boli nas, boli zelo, ker se je šolsko leto pričelo in naše zahteve se niso upoštevale. Ne vemo, kje naj isčemo vzrokov, vendar pa pripomnimo, da od svojih upravičenih zahtev ne bomo nikdar odstopili, obratno še povečali bomo terbo za popolno soboško gimnazijo. O kaki nadproduciji inteligenčnega naraščaja ni govora, ker je dokazano, da je okoliš soboške gimnazije velik in tudi pade najmanj učencev na število prebivalcev.

Smrt kosi. V Fokovcih je umrl dolgoletni gospodar pri vlč. g. Fašlik Francu, župniku v Kančevcih, to je Kološa Mihail, po domače: Potočnjakov. Pokojni je bil splošno priljubljen radi svoje šaljivosti in popevčic. Pokoj njegovi blagi duši! — V. M. Crncih je pa ne-nadoma preminul vzoren kmetovalec Janez Andrejč. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudstva in gasilcev. Pokojniku blag spomin, preostalom naše sožalje!

Ni nam znano, a mogoče bi le bilo, da bi se komunisti skušali utihotopiti v ta društva. Delali so natanko po navodilih zadnjega shoda moskovske internacionale. Udejstvovanje društev kmečkih fantov in deklet je tako, da mladino odvrača od cerkve, jo napeljuje k veseljačenju in nedeljskim tekmam. To bi bilo kot nalač za komuniste, da bi opravljali svoje podtalno delo. Namen je bil tudi, da bi ta društva pritegnila naša člane naših razpuščenih prosvetnih društev. In nekaj so jih tu di dobila, drugi so obiskovali sestanke društva »Svobode«.

Razput naših društev je bil za našo krščansko prosveto velika škoda. In če bi bil razput teh društev še dalje trajal, bi škoda postala nenadomestljiva. Hvala Bogu, da se je po vzpostavitvi naše velike prosvetne organizacije začela ta škoda počasi popravljati. Ti pa, ljuba slovenska mladina, ti se zopet raduj, vzgajaj se, izobrazuj, bistri si um in plemeniti si srce v naših prosvetnih društvih! Loci pa se od društev kmečkih fantov in deklet, ker so le kmečko pobaranja, da bi tebe presepiši. Pojdimo složno na novo prosvetno delovanje!

Sv. Marjeta ob Pesnici. V nedeljo dne 1. septembra se je v večernem mraku izven cerkve po ljudsko odpevanih lavrejanskih litaniyah in angelovem češčenju domačega konz. svetnika, župnika g. Jerneja Frangež, proizvajal na veličastnem, od cerkvenih pevk s svežimi cvetlicami krasno ozaljšanem trideljem močnem odru tik cerkve velik verski misterij »Slehernik«, pri katerem so domači igralci pod režijo g. Rakuže svoje težke vloge rešili z največjo sigurnostjo in pohvalnim veestanskim priznanjem.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Prosvetno društvo »Zarja« pri Sv. Lenartu v Slov. goricah vladljivo vabi vse svoje člane in prijatelje našega prosvetnega dela na svoj redni občni zbor, ki se bo vršil dne 15. septembra, popoldne po večernicah ob treh, v dvorani Narodnega doma. Podali bomo pregled čez vse naše delo in načrt za bodoče leto. Tako nato ima gospod kaplan predavanje o vtiših na potovanju v Vestfalijo. Ker se je izrecno za-

DRUŠTVENE VESTI

Do kakšnih potih je hodila prosveta.

Naši slovanski bratje v solnčni Goriški so pod italijansko oblastjo. Pred svetovno vojno so bili dobro organizirani. Imeli so celo vrsto prosvetnih društev, zadrug in posojilnic. Ko so jih prišli fašisti na oblast, jim ni bila po volji slovenska prosveta. Zato so prosvetna društva razpustili, v posojilnice so pa vrinili svoje ljudi. Več Slovenči, ves omikan svet, je obsojal to postopanje italijanske oblasti kot kulturni skandal. In prišel je gospod, rojen v solnčni Goriški; povzpel se je na visoko mesto v naši banovini ter je naznanih konec naši krščanski prosvetni organizaciji. Razpustil je obe slovenski prosvetni zvezi z vsemi včlanjenimi prosvetnimi društvimi. Zakaj je to storil? Ker ni maral za smer in načela sloven-

ske krščanske prosvete. Zato jo je hotel uničiti.

Slobodni razvoj pa se je pustil socijalistični »Svobode« z vsemi včlanjevimi društvimi. Kaj vsi se je na sestankih »Svobodes« učilo, govorilo in predaval, nam ni znano. A znano nam je, kakšni so tisti postali, ki so hodili ta predavanja poslušat. So večinoma fanatični komunisti, ki širijo, zagovarjajo ista načela kot boljševiki v Rusiji. In tudi naše dobre fante so vabili, da bi hodili poslušat ista predavanja. Oznanjali so torej in še oznanjajo preveratna, državnemu redu sovražna načela. Čisto mirno in neopaženo so se vzgajali komunisti na sestankih »Svobode«.

Po uradnem razputu »Svobode« je opažati na dejeli zanimiv pojav. Bivša kmetijska stranka je ustanovila in ustanavlja društva kmečkih fantov in deklet. Društva so kmečko pobaranja, a tisti, ki jih v resnici vodijo, o kmetijstvu malo vedo. Komunisti so mislili, da bi se tu znalo kaj pridobiti. In res nam je znanih več slučajev, da so najboljši agitatorji za ta društva bili obiskovalci razpuščenih društev »Svobode«.

cd koče umorjena ob ognju. Čeravno so bile že vrane obkljuvale obraz, volkovi so prizanesli obe mažrtvama, ker volk se navadno loti le plena, katerega sam ubije, je vendarle spoznati, da je bil obema paznikoma zlomljen tilnik in na levem licu so bile dobro vidne krvave podplutbe. Oba čuvaja sta končala v razdobju treh mesecev eden za drugim na enak način. Oprema in vsi predmeti v koči so ostali nedotaknjeni. Jasno liki beli dan je bilo, da ni šlo za roparski umor, pač pa za tajinstveno maščevanje, v kakoršnem so mojstri Indijanci. O morilcih niso odkrili najmanjše sledi. Radi tolike zagonetnosti kar dveh umorov se ni upal nikdo več niti v bližino Gruberjeve koče, kaj šele, da bi se bil nastanil v njej.

Lepa se je obetala kanadskima lovčema po tolikem srečno prestanem gorju. Sicer se nista ustavila nastanitvi v koči zločinov, saj bi bilo zgledalo, da sta bojazlivca, pač pa sta sklenila, da hosta s štirimi očmi na straži, da tudi njiju ne presenetiti v popolno meglo zavita — smrt!

Skrajna je bilo celotno življenje in delovanje obeh prijateljev skupno. Vsak strah ima spočetka velike oči in tako je bilo tudi pri Nemcu in Ame-

rikancu. Skozi mesece res skrbne preže nista opazila niti sence suma, da bi ju kdo zalezoval in jima stregel po življenju. Ker je postal strah pred indijansko maščevalnostjo na sredini votel in ga tudi krog in krog ni več bilo, sta tudi samotarska tovariša popustila glede prvočne skupnosti in sta vršila službo in domača opravila ter razne druge dolžnosti ločeno.

No, zatonili so meseci v polnem pozabljenju na kako pretečo nevarnost, ko se je pripetilo ne-nadoma nekaj, kar je vzbudilo pozornost vseh uslužbencov v parku.

Gruber in Lavison sta bila z doma po službenih opravkih. Prvi se je povrnil z ogleda za divjačino na konju Franc. Komaj je stopil iz gošča na jaso, na kateri je stala hišica, je pričel njegov konj nemirno migati z ušesi, prhati in šwigati z očmi sem ter tja, da je značilo njegovo obnašanje, kakor bi se bližala nevarnost. Nenavaden, oster ter neprijeten vzduh se je širil iz odprte koče, katero sta s prijateljem sigurno zjutraj pred odhodom skrbno zaklenila. Pes, ki je bil naučen, da je stražil dom od zunaj, je ležal mrtev v travi z zdrobljeno glavo.

ki je vodil v letih 1913—1914 kazenski pohod proti knezu Dšalamu in je tamkaj naletel na kožo. Od hetmanovih sorodnikov je pridobil kožo češki legijonar.

Ben Maršal

v Frankfortu v severnoameriški državi Kentucky tiska družinski list za svojih osem sinov ter pet hčera, ki prebivajo po raznih krajih Združenih držav. List izhaja vsakih 14 dni.

David Bernstein

iz Filadelfije v Združenih ameriških državah je bil pri zadnjih kongresnih ali parlamentarnih volitvah petič v Ameriki postavljen za kandidata. Prejel ni nitil enega glasu in nitil svojega, ker je prišel prepozno k glasovanju.

nimal za vsa pereča vprašanja v Nemčiji, bo predavanje zelo zanimivo in kratkočasno. Obrazložil ho vtise, ki jih je dobil med vestfalškim Slovencem, o razmerju med slovečim Hitlerjanizmom in nemškim rasizmom ter jedrnatim, globokim krščanstvom v Vestfaliji, o vprašanju judov itd.

St. Peter pri Mariboru. Praznik obnovljenja prosvetnega društva »Skala« je za nami. Nedelja dne 1. septembra 1935 bo zabeležena v društveni kroniki kot trajen spomin in opomin poznejšim rodovom. Krasno okinčan zborovalni prostor, slavolok v pozdrav vsem z državnimi in narodnimi zastavami, na steni lepo okinčane slike kralja Petra II. in naših največjih prosvetarjev Slomšeka in Kreka, to vse je še nekako povzdignilo veselo razpoloženje prijateljev katoliške prosvete. Predsednik prosvetnega društva je pozdravil Šentperterčane in došle goste. Za njim sta govorila profesor Jakob Richter, bivši Šentpeterski kaplan, ter profesor Ivan Prijatelj. Po rani službi božji pa se je vršil občni zbor, bil izvoljen novi odbor ter se je izdelal program za nadaljnje delo.

Sv. Vid pri Ptaju. V nedeljo dne 25. avgusta je priredilo tukajšnje prosvetno društvo v našem Slomškovem domu Lavtičarjevo »Darinka«, ljudsko igro s petjem v treh dejanjih. Pred igro je obrazložil vsebino dejanja sedmošolec naš g. Vitko. V krepkih besedah je prikazal on trpljenje potlačenega slovenskega kmeta in krutost graščaka, ki je bil v srednjem veku edini gospodar življenja in imetja svojih tlačanov. Svojim čustvom je govornik dal izraza, ko je razlagal, da ni tlakoval slovenski kmet samo v tedanjem srednjem veku, ampak se je boj za pravico in svobodo končal šele pred decenijem in pol. Svojo moč v vztrajnosti je črpal slovenski živelj samo v veri v Boga, v kateri moramo tudi mi vztrajati za poboljšanje in izpopolnitve naroda. Igra, ki se razvija skozi vsa tri dejanja s samim petjem, je bila odigrana z natančnostjo in naravnim predvajanjem, tako da je izvabila marsikatero solzo poslušalcev. Vsi igralci, prav vsi, so lepo podali svoje vloge. Zlasti pa nositelji dejanja: graščak Hrastar s svojim zvonkim glasom, graščakinja Helena in

pa seveda Darinka, ki so se v svoje vloge takoj vživelji, da je gledalec imel občutek resničnosti dogodka pred stoletjem. Veliko truda je imel z igralci naš g. organist Ivan Brglez. Požrtvovalnost in trud sodelujočih so poplačali gledalci, ki so napolnili dvorano do zadnjega kotička, z gromkim aplavzom. Cela krasna prireditev služi igralcem v čast in v spodbudo k novemu prosvetnemu delu.

Ljutomer. Ne zamerite nam, ker nismo mi krivi, da smo v naglici morali preložiti našo prireditev, ki bi se morala vršiti preteklo nedeljo. Kolikor smo mogli, smo obvestili vse sosedje, nekaj jih je pa le prišlo, ki niso nasli obvestila v »Slovencu«. Prosimo oproščenja! Sporočamo, da je celotna prireditev z istim programom preložena na nedeljo dne 22. septembra. Takrat pa gotovo. Upajmo, da bo tudi ta teden lepo vreme. Fantje in dekleta, okrašen in prenovljen Katoliški dom Vas tega dne pričakuje in nov prapor Prosvetnega društva Vam kliče v pozdrav: Bog Vas živi!

Dekliški tabor KA pri Sv. Krížu pri Planini. V nedeljo dne 1. septembra se je vršil pri Sv. Krížu tabor dekliške KA. Na predvečer je bilo spovedovanje, večernice in pri kresu govor bogoslovca g. Fajdige. V nedeljo je ljudstvo v velikem številu pristopalo k ev. zakramentom. Po procesiji je bila slovesna sv. maše s slavnostnim govorom g. kanonika dr. Zagaria iz Maribora na prostem. Po službi božji je isti kot odposlanec prevzetenega v njegovem imenu izročil pozdrave vsemu ljudstvu ter mu nato govoril o smernicah in delu KA. Nato je govorila gdč. Horvatičeva iz Maribora. Zborovanje je bilo zaključeno ob pol enih, nakar se je začela ogromna masa ljudi, kakrsne v teh krajinah še nismo videli, razhajati. Popoldne ob treh je bila pri farni cerkvi ev. Vida velika versko-narodna prosлавa. Pred skoro 2000 gledalci so domaci igralci ob splošnem navdušenju odigrali novo igro o Miklovi Zali. Lepo je bilo letos pri Sv. Krížu, pravijo ljudje in kaj takega, kot je bila igra pri Sv. Vidu, menda ne bomo v teh krajinah več doživeli.

Sv. Jurij ob Južni Žel. Prostrana in lepa šturska fara se pripravlja na novo sv. mašo

Članom krajevnih šolskih odborov

je pridržana pravica, da soddružujejo pri tem, kje se naročajo šolske potrebščine. Naše prijatelje širok domovine prosimo, da vplivajo na to, da bodo tudi krajevni šolski odbori letos ob jubileju Tiskarne sv. Cirila med kuvelci v naših knjigarnah.

Tiskarna sv. Cirila.

domačina g. Ivana Žličarja, ki bo 22. septembra, 15. pobinkoštno nedeljo, ne pa 15. septembra, kakor se je prvotno reklo; ta dan bo še le posvečen v mašnika. Da se pa prav zavemo lepote in nadnaravnega veličastva nove sv. maše in sv. maše sploh, bo Šentjurška fara priredila za sprejem novomašnika v nedeljo dne 15. septembra, popoldne na trgu pred cerkvijo, ob slabem vremenu pa v podružni cerkvi na Botričnici, duhovno igro »Skrivnosti maše«. Kaže nam ta misterij na podlagi obreda sv. maše vso zgodovino božjega razodelja i. našega odrešenja, katerega središče je Kristusova daritev na krížu, v maši, spramenjenje, povzdigovanje, od Adama do Kristusa-Odrešenika. Kogar zanimajo globoke verske igre, bo prišel pogledat, druga reklama ni potrebna. Na novi maši pa govoril g. novomašniku g. Ivan Solinc, župnik slovenjebistiški.

Mogočen tabor fantov iz Posavja in Solle. 33 velikih kresov po griehih Posavja in ob Kolpi je v soboto na predvečer vabilo fante na zbor fantovskih vristi v Brežice. In odziv je bil velik. Do 2500 ljudi, povečini fantov, se je bilo zbralo v nedeljo dopoldne v Brežicah. Ob 9. uri dopoldne je bil na brežiškem kolodvoru z godbo sprejem gostov, ki so se pripeljali iz

Za eko jajca 5000larjev.

V Njujorku je zglinilo jajce orjaškega ptiča, ki se imenuje pingvin. Od teh izrednih jajc je sedaj še 6 komadov na prodaj. Pet komadov bode tedni prodanih v Londonu. Pa ta jajca so veliko manjša in ne tolikanj znamenita, kakor ono od velikanskega pingvina v Njujorku. Pri tej tativni gre za zbiralca, ki je občudoval noč in dan v njujorskem muzeju za naravoslovje pingvino jajce kot nekak čudež iz drugega sveta. V muzejskem seznamu je bilo jajce zabeleženo pod številko 7111a. Opomba pri številki pravi, da gre pri tem jajcu za zelo

Kaj se je zgodilo v njuni odsotnosti?

Ko je udaril Nemcu v nos smrad, je mislil, da se je klatil krog bajte skunks (amerikanska smrdeča žival kakor naš dihur). Ta domneva ni bila pravilna, ker iz koče prodirajoči vzduh ni bil tako neznosen, kot ga n. pr. zapušča skunks. Kvečjemu je medved povzročitelj sličnih duhov. O medvedih je znano, da večkrat uderejo v samotne lovske koče iz gole radovednosti.

Pognal se je s konja, ga prepustil njegovi lastni volji in prestopil prag koče. Iz sobe prihajoči smrad ga je skoraj vrgel nazaj. En pogled po notrajnosti je zadostoval, da je zagledal pred seboj nepopisno opustošenje po vseh prostorih. Kuhinjska oprema in ostanki jedi so ležali razmetani po tleh. Vreča z moko je bila raztrgana in vsa moka raztrošena. Vse steklenice so bile razbiti. Knjige in papir, ki je ležal na mizi — vse razcefrano na drobne kosce. Vse razne konzerve odprte, stisnjene in vsebina pokabljana po tleh.

Pogled na splošno opustošenje je bil brez upen.

Ceravno je mislil prvotno, da je bajto obiskal medved, stikajoč za slaščicami, je moral koj po-

praviti to mnenje. S postelj so zginile odcje in stene z žreblja Nemčeva dvocevka za naboj s šibrami.

Kaj je bilo bolj na dlani nego sklep iz razdejanja po koči na svoječasna — skrivnostna umora. Z obiskom popolnega opustošenja so nazzanili neznanci, da morajo biti skriti nekje v bližini in pri prihodnjem srečanju bo šlo za glavo in življjenje!

Opisani zagonetni obisk je nagnal v ude obetovarišev največjo skrb ter pazljivost pred presenečenji, ki so morala slediti.

Minuli so dnevi, tedni ter meseci povsem mirno in niti kake sence, da bi se plazila okrog samotnega doma dveh prijateljev resna nevernost. Radi popolnega miru je zagonetka rasla in si dala duška v vseh mogočih resnih in neverjetnih govoricah in domnevah.

Nekako na sredini dolgega službenega oborda lovskega okoliša, ki je bil odkazan obema prijateljema, je stala še druga koča. V njej je bila samo ena sobica, postelja, ognjišče in omara z raznimi konzervami. To oporišče je bilo zgrajeno za slučaj, da bi zgrešil paznik v viharju, sneže-

vseh krajev od Zidanega mosta do Brežic. Mnogo pa jih je prišlo z velikimi ovenčanimi kmetskimi vozovi in še več s kolesi. Po sprejemu se je od kolodvora razvil proti podružnici Sv. Roka tuk pred mestom, kjer se je vršil tabor, mogočen sprevod z godbo na čelu. Slavnost se je pričela ob 10. uri. Ker cerkev ne bi mogla sprejeti tolike množice, je bila tudi pridiga in sv. maša na velikem zborovalnem prostoru pred cerkvijo. Fantom namenjeno pridigo je imel g. ravnatelj mariborskega bogoslovja in stolni dekan kanonik dr. Franc Cukala. Po pridigi je opravil g. stolni dekan

ob asistenci sevniškega g. kaplana in salezijanskega duhovnika iz Radnje sveto daritev, med katero je pel brežiški cerkveni zbor. Kmalu po 11. uri se je pričelo fantovsko zborovanje. Zborovanje je otvoril in vodil domačin dipl. iur. g. Zupančič France, ki je podelil besedo podpredsedniku šk. odbora FKA g. Mirku Geratiču iz Maribora. Nato so sledili pozdravi fantovskih zastopnikov iz posameznih župnij, vmes pa je igrala godba. Drugi govornik je bil akademik g. Žebot Ciril iz Maribora.

Vas hočemo zvesto posnemati, dobro vedoč, da je bila pot, ki ste jo Vi hodili, edino prava.

Gornjigrad. Dne 28. avgusta je za vedno zatisnil svoje trudne oči naš priljubljeni mežnar in cerkovnik Janez Trepel. Krog 60 let je zvesto upravljal službo mežnarja, dokler ga niso zapustile moči. Prav rad se je povpel v naš visok zvonik ter prav lepo potrkaval. Bil je mož-značaj, goreč kristjan, zaveden Slovenc, da se tudi ni ustrašil vsakega vetra. Bil je tudi odbornik pri kmečki posojilnici, prejšnja leta tudi pri Prosvetnem društvu, kjer je vneto deloval. Pogreb rajnega je bil dne 30. avgusta. Ob odpriem grobu se je od rajnega poslovil g. župnik Šlander. Pevci pa so mu zapeli par žalostink v slovo. Dragi oče, počivaj v miru na rodni zemlji slovenski, po kateri si hodil celih 82 let.

Tomaška vas pri Slovenjgradcu. Mrla je v starosti 58 let posestnica Antonija Kac v Tomaški vasi pri Slovenjgradu. Pokojnica je bila verna katoliška ženi in je tudi vse svoje otroke vzgajala v katoliškem duhu. Uživala je spoštovanje in ugled med vsemi znanci in sorodniki, kar je pričal zlasti vellčasten pogreb in množica vencev in šopkov, ki so jih poklonili pokojnici vsi oni, ki so jo cenili in ljubili. Izrekamo toplo sožalje vsem njenim otrokom, zlasti še najstarejši hčerki, ki je kot šolska sestra prepozno došla iz daljne Dalmacije, da bi še zadnjikrat videla blag obraz ljubljene matere in prejela njen zadnji blagoslov. Ko je dosegla v rodno vas, je že krila gomila zadnje ostanke predrage matera. Njo in vse žalujoče naj Bog potolaži, pokojnici pa blag spomin!

Velika Nedelja. Smrt chromelega. Od Vel. Nedelje nam pišejo: Dne 4. septembra je preminil na Lunovcu pri Veliki Nedelji kočar Andrej Grašič v 64. letu njegove starosti. Pokojni je že pred 15 leti chromel tako da je ta celo čas moral v postelji biti; niti jesti ni morel sam. Tudi premikati se ga je moralo. Vesta čas je opravljala posel samaritanke z vso potrebljivostjo njegova dobra ženka ter njen najbližnji sosed Majcen in njegova hčerka Nežika.

Rogatec. Kruta smrt nam je pobrala izbornega moža v osebi Jakoba Prah, po domače

Sv. Martin pri Slovenjgradcu. Nemila smrt si vedno išče med nami novih žrtev. Pred tremi meseci si je utrgala rožu žen, pridno gospodinjo in dobro mater Frančiško Pečolar. Pa komaj smo nekoliko pozabili, že so nam zvoni naznali, da je v Gospodu zaspal tudi oče umrle, vzoren gospodar in dober krščanski oče Franc Marzel. »Bog pač ljubi Marzelovo družino«, je bilo mnenje vseh faranov. Pred dvema letoma jim je odpoklical mamico, pred enim mesecem hčerko in sedaj še očeta. Težki udarci! — Umrl je dalje vzoren fant Avgust Kalinšek, star šele 22 let. Zjutraj je vstal še zdrav, le nekoliko je tožil, da ga boli glava. Nihče ni pričakoval kaj hudega. Pa okoli 12. ure je že postal žrtev smrti. — Zopet se je razširila žalostna vest, da je v pokoju zaspala gospa Antonija Kac. Dolga in zavratna bolezen jetika jo je spravila k počitku. Bila je dobra krščanska mati in žena. Dokaz za to vidimo v njenih otrocih. Vse je vzgojila v lepem krščanskem duhu. Ena tudi služi Bogu v tistem samostanskem zidovju.

Ravne pri Šoštanju. Ali je res? Ali je mogoče? Teh vprašanj polna je pred nedavnim po vsej okolici odjeknila prežalostna vest, da so nas tako nenadoma in tako trajično zapustili ljubljeni naš Hojnikarjev oče

g. Hriberek Janez. Marljin kot čebelica so razen v molitvi in službi božji le še v delu našli svoje razvedriло, in tako tudi sredi dela vsled padca z drevesa žrtvovali življenje. Po božni kot svetnik so bili ne le svoji rodbini, katero so s svojo ogrevajočo ljubezni vzgajali le Bogu in poštenju, ampak vsej svoji okolici lesketajoč vzgled moža-značaja, kakor jih vzgaja le krščanstvo. Dober kot angel so bili do vsakega človeka. S smehljajočim obrazom in s prijazno in dobrohotno besedo so delili pomoč domačinu, pa tudi brezposelnemu tuju. Kaj čuda, če jim je ljudstvo tako zaupalo, da jih je volilo v vse odbore tukajnih organizacij. Bili so Janez Hriberek predsednik moškega odbora Katoliške akcije, bili so dolgoletni član načelstva Gospodarske zdruge, član nadzorstva tukajnje Hranilnice in posojilnice. Bili so vsa leta sem jako agilen član odbora Prosvetnega društva. Resnična večina ljudske volje jih je pred dvema letoma izvolila tudi kot zastopnika svojih pravic v občinski zastop. In povsod so bili Hojnikarjev oče mož na svojem mestu, veden in požrtvovalen, da jih bodo vsi ti odbori občutno pogrešali. Počivajte sladko, dragi oče Hriberek, večni Bog Vam poplačaj vse Vaše plemenito delo! Mi pa, ki smo Vas radi imeli,

nem metežu ali iz kakega drugega vzroka pot do doma. Da ne bi blodil predolgo okrog in morda onemogel, je bilo sredi gozda zatočišče s streho, prenočiščem in jestvinami. Postojanke za skrajno silo so uslužbencem v parku nekaj svetega in se jih poslužujejo le tedaj, če ni nobenega drugega izhoda.

Si pač lahko predstavimo začudenje, katero se je oprijelo lovcev pri slučajnem pohodu mimo gozdnega oporišča. Vrata razbita, po izbi vse v nepopisnem neredu in o konzervah v pločevinstvih posodah ne sluha in ne duha!

Tale zadnji obisk neznanca je bil več nego jasno svarilo: Prijatelja, zginita iz tega okoliša, sicer bosta ob tilnik in življenje!

Še bolj nego Gruberja sta presunila zagonetna obiska in opustošenja Lavisona. Oba smrt napovedujoča dogodka sta ga nekako zakrnila, da je postal redkobeseden, izostajal po cele dnevi z doma in se vračal ves zdelan, utrujen in naravnost onemogel. Na prijateljeva vprašanja sploh ni dajal odgovorov in je kazal resne znake, da ne bo z njegovo pametjo čisto v redu.

Nekega večera se je vrnil domov z debelo knjigo pod pazduho. Razgrnil jo je pred tovarišem. V njej so bile naslikane ter popisane vse močne živali na svetu. Pokazal je s prstom na sliko in na popis kocaste zveri in ta se je glasil: »Volferin ali amerikanski požeruh (v latinščini: gulo luscus). Volferin ali požeruh je ena najbolj nevarnih roparic, ki prebiva po zelo skritih skalnatih votlinah Severne Amerike in je tudi človeku zelo nevarna. Le redki so lovci, ki so kdaj videli volferina. Žival je manjša od medveda, navadno dolga 1 m (brez 15–20 cm dolgega, debelega in košatega repa), a mnogo mnogo opasnejša nego medved. Medvedi in volkovi mu bežijo s pota. Indijanci se rajši spustijo v borbo z medvedkom, ki ima mladiče pri sebi, nego pa z volferinom. Dasiravno spada amerikanski požeruh k družini podlasic, zgleda po svoji nerodni postavi, z dolgo dlako, z majhnimi očmi ter ušesi, s težkimi tacami s 15timi z dolgimi kremlji oboroženimi prsti, zelo podoben medvedu.

(Dalje sledi.)

Širite „Slov. gospodarja“!

veliko redkost. L. 1833 so uničile razne naravne nezgode zadnja zatočišča orjaških ptic pingvinov. Danes je jajce, ki je bilo izmaknjeno iz muzeja, vredno 5000 dolarjev. Zbiralcu, ki je nekega opoldne zginil z jajcem v aktovki, ni šlo za svoto 5000 dolarjev, ampak samo za to, da bi gledal jajčjo redkost v svoji lastni domači zbirki. Tatu še danes niso izsledili.

Na Angleškem je zelo mnogo prodajal, kjer pride na 44 prebivalcev ena trgovina.

Vsako sekundo pridobijo v Združenih ameriških državah 20 sodov surovega olja,